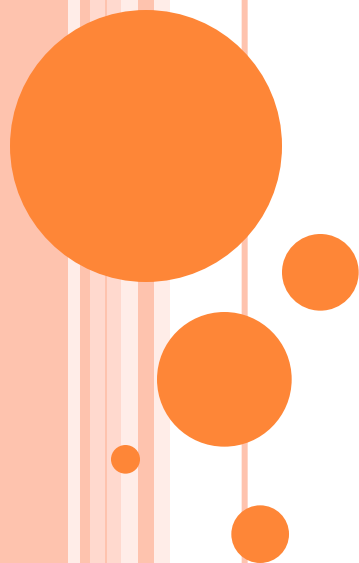

DIDAKTICKÉ POMŮCKY NA ZŠ SPECIÁLNÍ

DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- Neboli učební pomůcky**
- Didaktické pomůcky se dříve považovali za pomocné prostředky, dnes jsou kladeny na stejnou úroveň všech didaktických vyučovacích prostředků**
- Na ZŠ speciální mají nezastupitelnou roli**

DĚLENÍ DIDAKTICKÝCH POMŮCEK:

Podle funkce:

Motivační

Expoziční

Fixační

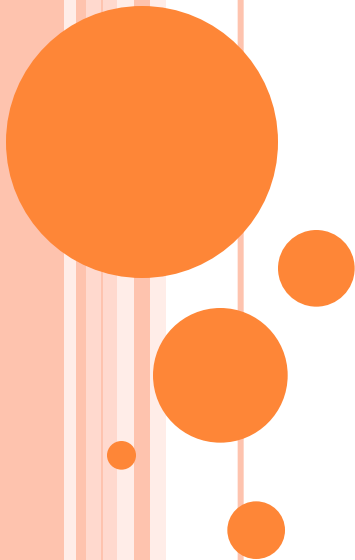
Klasifikační

Podle určení

pro předškoláky

Pro školní věk

Pro studenty a posluchače

Podle charakteru

Dvojrozměrné

Trojrozměrné

Podle jedinečnosti

Kopie

Originály

Podle charakteristiky signálu

Auditivní

Audiovizuální

Vizuální

Atd.

DĚLENÍ MATERIÁLNÍCH DIDAKTICKÝCH PROSTŘEDKŮ DLE MACHALY:

1. Učební pomůcky

- *originální předměty a reálné skutečnosti* – přírodniny (původní i upravené), výtvary a výrobky, jevy a děje (chemické, biologické...)
- *zobrazení a znázornění předmětů a skutečností* – modely, zobrazení jako mapy, obrazy, fotografie či prezentované didaktickou technikou, zvukové záznamy
- *textové pomůcky* – učebnice, pracovní materiály jako pracovní sešity, pracovní listy, sbírky úloh, atlasy, doplňková literatura atd.)
- *pořady a programy prezentované didaktickou technikou* – televizí, diafonové pořady, programy pro počítače atd.
- *speciální pomůcky* – pomůcky pro tělesnou výchovu aj.

2. Technické výukové prostředky

-*auditivní technika* – magnetofony, CD přehrávače

-*vizuální technika* – zpětné projektory, diapojektory...

-*audiovizuální technika* – videorekordéry, počítačové multimediální systémy....

-*technika řídicí a hodnotící* – výukové počítačové systémy, PC...

3. organizační a reprografická technika

- kopírovací stroje, počítače a počítačová síť, databázové systémy...

4. výukové prostory a jejich vybavení

**- odborné učebny, dílny, pozemky, tělocvičny,
terapeutické místnosti, bílý pokoj, SNOEZELEN...**

5. Vybavení učitele a žáka

- psací potřeby, pracovní úbor, notebooky...

FUNKCE DIDAKTICKÝCH POMŮCEK VE VYUČOVACÍM PROCESU:

Poznávací funkce – prostřednictvím jevů a předmětů se žákům zpřístupňuje vnímání a také tím přispíváme k tvorbě názorných představ

Psychologická funkce – učební pomůcky rozvíjejí poznávací funkce žáků s postižením, jsou schopny zaujmout a motivovat, posilují citovou účast žáka na procesu vyučování, uvolňují obrazotvornost, dávají prostor k aktivitě a tvořivosti

Výchovná funkce – pomůcky jsou schopny působit pozitivně v esteticko-výchovném smyslu, také z hlediska emoční a rozumové výchovy

Didaktická funkce – vyplývá z vlastního obsahu učiva a souvisí a motivačním, expozičním, fixačním, hodnotícím či diagnostickým využití pomůcek

Ekonomická funkce – pomůcky šetří čas učitele odstraňováním málo produktivních činností a působí i proti nadměrné verbalizaci vyučovacího procesu

DIDAKTICKÉ POMŮCKY V JEDNOTLIVÝCH VZDĚLÁVACÍCH OBLASTECH DLE RVP:

Jazyk a jazyková komunikace:

- modelování písmen, písmena z papíru, písmena z textilu, měkké a tvrdé kostky, karty s písmeny, dějové obrázky, čtecí okénko, bzučák, trojhranný systém

- globální slabikář

Pracovní listy – zaměřující se na rozvoj slovní zásoby

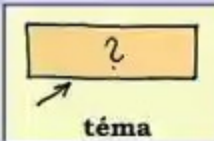
Knížky – kde jsou jednoduché říkanky, písničky, pohádky

- PC program – Brepta, Méd'a čte, Globální slabikář

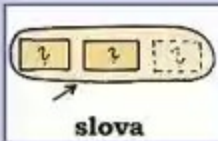
Globální slabikář START 1

aktuální téma: OBLEČENÍ - SKŘIŘ

ZMĚN

téma

slova

věty

bonus

klienti

parametry

náповěда

popis obrázku
najdi na obrázku
co je na obrázku
co není na obrázku
ano / ne
přifazování

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Používáme karty s čísly, hravé slovní úlohy, číselné osy s obrázky, pravítka, tužky

Papírové peníze, mince

Používáme modely těles – krychle, koule, válec, stavby z kostek

Pracovní listy a pracovní sešity

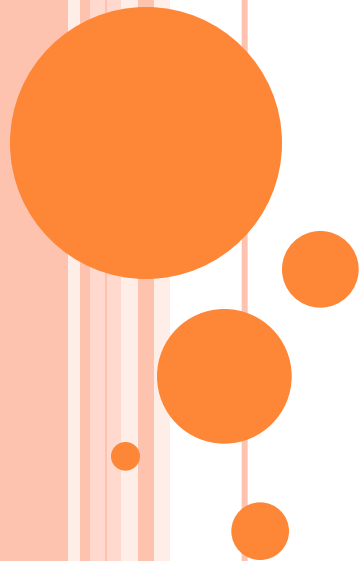
Tříděný různých předmětů – dle tvarů, barvy

Počítadla

Méda počítá 2

ČÍSELNÉ OSY
*V této části budete mít za úkol určit čísla na číselné ose.
 Budete odhadovat správné číslo, které je zobrazeno na ose, například se sčítat i odčítat čísla na ose a řešit příklady se dvěma číselnými osami.*

získané kartičky

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

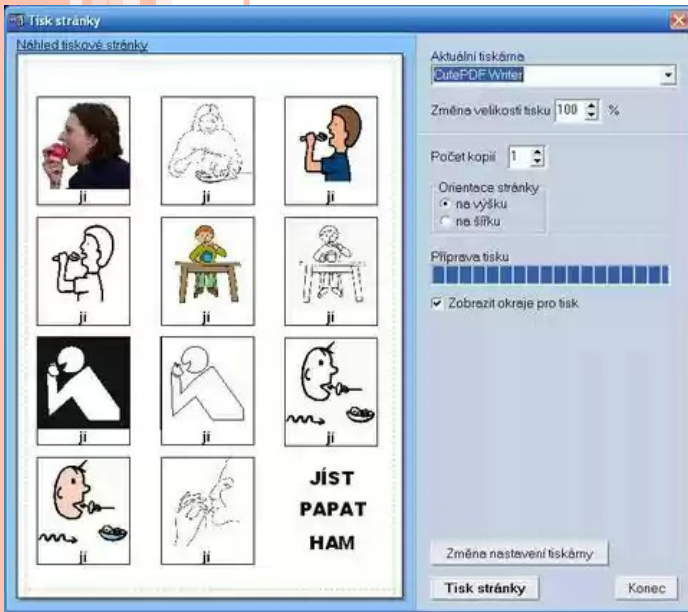
Výukové programy – Méd'a barva a tvary, Méd'a a obrázky, Méd'a počítá, Brepta, Globální slabikář, Altík – tyto programy jsou cenově náročné, zabývá se jimi firma PETIT Olomouc

Alternativní myši – BigTrack, KidTRAC, Micro Track, Roller Joystick atd.

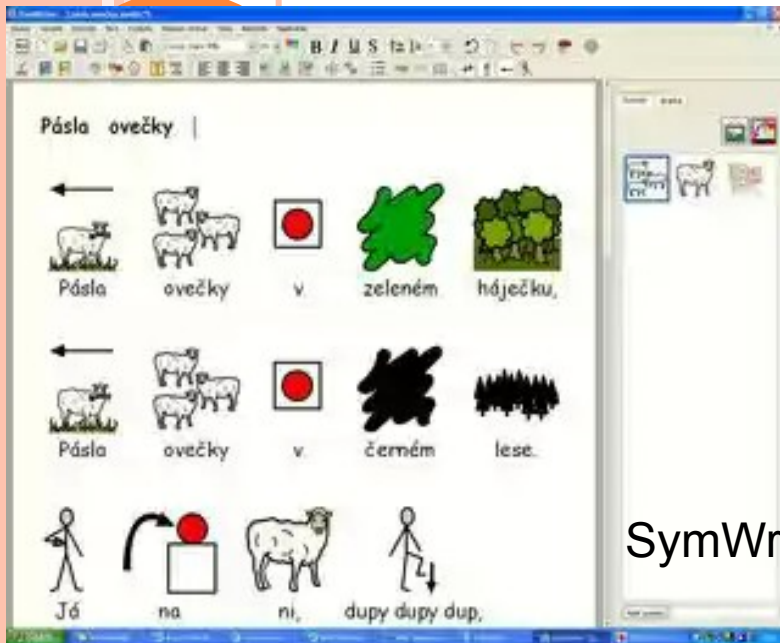
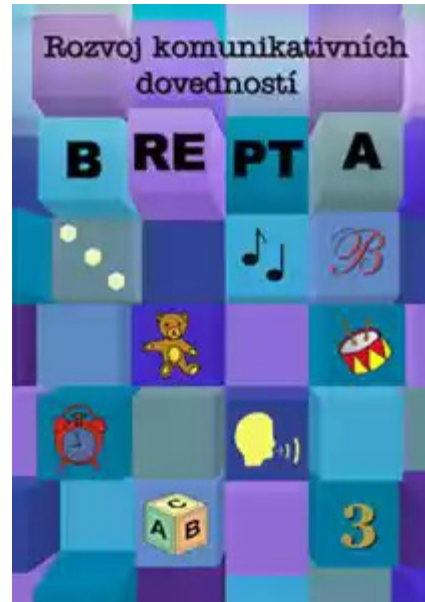
Komunikátory – BIGmack, LITTLEmack, Go Talk 1, Go Talk Express One

Klávesnice – Clevy, BigKeys LX, Senzorová klávesnice, MID MEDIUM a MID BIG, Head Pointer

Programy a pomůcky pro AAK – SymWriter, Boardmaker v. 6, ACKeyboard 2.0 – Klávesnice pro alternativní komunikaci, Grid 2

Altík

SymWriter

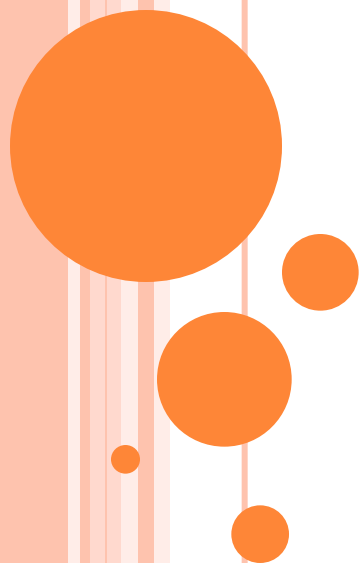
Klávesnice

Senzorická
klávesnice

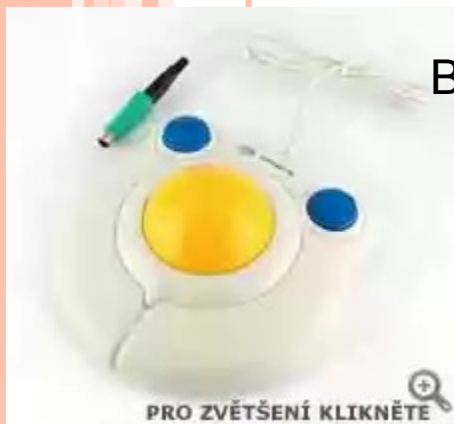
MID MEDIUM

Alternativní myši a komunikátc

BigTrack

KidTrack

BIGmack

Go Talk 1

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Pomůcky na rozpoznávání měsíců v roce, dnu v týdnu, ročních období

Používání přírodnin – šišky, větvičky, popř. herbáře

CD, DVD

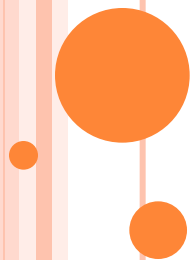
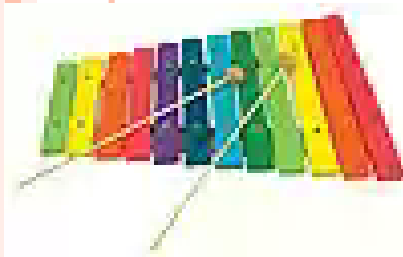
Práce s pracovními listy, pracovními sešity

Vy smyslové výchově používáme pomůcky: barevné domino, pracovní listy, různé formy omalovánek, barevné kostky, tělesa kulatá (jablíčko, míč, hlava, slunce), tělesa hranatá (kostka cukru, cihla, krabice), tvarové domini, práce s tvarovými stavebnicemi, třídění geometrických tvarů a těles, hledání rozdílu ve dvou obrázcích, obrázky s chybami, hračky se zvukovým výstupem, třídění drobného materiálu – knoflíky, fazole atd.

UMĚNÍ A KULTURA

Hudební výchova - Orfovy hudební nástroje- chrastítko, xylofon, triangel, bubínek, rumba koule, flétna, atd. , CD přehrávače, CD

Výtvarná výchova – barevné papíry, výkresy, barvy na tělo, modelína, plastelína, hlína, křídly, vykrajována, nůžky a lepidla, trojhranné pastelky, štětce, pracovní zástěry, různé druhy barvy

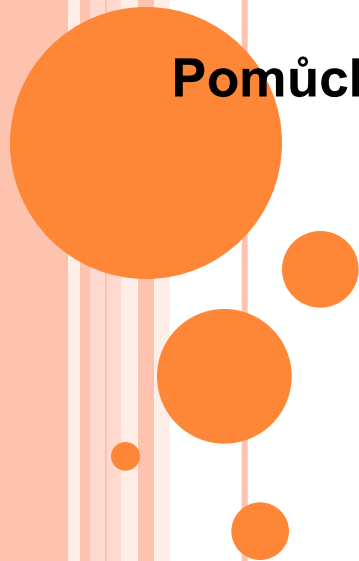

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vybavení tělocvičny

Míč, gymnastický míč, trampolína, žíněnky, houpačky, masážní pomůcky – míčky, elektrické přístroje, matrace, míčkový bazén, sedací pytle

Pomůcky na polohování - polohovací hady

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE:

Různé schémata, nákresy, obrazy, fotografie

Modelíny, hlína, papír, nůžky aj.

Magnetická skládací pyramida – Káča, Prošívací krabička -
zvířátka 15,5× 12,5× 6 cm, Provlékadlo "Jablko s červíkem",
Šněrovací šatní skříň "Kluk"

LITERATURA

www.aurednik.cz

www.petit-os.cz

BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. *Strategie ve vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami*. 2.vyd. Brno: Paido, 2007. ISBN 978-807315-158-4

VALENTA, M., MÜLLER, O. *Psychopedie*. 1. vyd. Praha: PARTA, s.r.o., 2003. ISBN 80-7320-039-2.